

Kossuth és Marx

Előadás a washingtoni, D.C. Kossuth ház hivatalos megnyitó ünnepén, 1952 Márc. 17, hétfő.
0000

AZONNAL

Kossuth Angliába érve, kijelenti, hogy prog-

rammja nem szoc. és nem kommunista. Jánossy 3.köt.

P.551. Jánossy jegyzete: /1948/K. kétségkívül nem

volt tisztában e fogalmakkal. Kossuth ugyanazt

mondta Ehila, Pa. Citizens Banquet, :I am no

socialist, no communist, you know. NY Comm.

book P.379.

*Erre szó volt; M. szó előbb
disszerte K-t és a rossz
praxisták maguk mellé állítani*

Minindent meghamisítás idején K. is erre a

sorsra jut - sikerülhet-e?

*** komm. mozgalom alig pár éves, Komm. maifesztt.

1948, aligha lehetett sokat tudni róla, de K. tu-

lított annyit, hogy vallás, haza, egyén és magán-

és család

tulajdon ellenes tanítása teljes ellentéte an-

nak, amiben ő hisz. Azt is tudta, h a másik
oldal őt is azonosítani akarja tanáikkal - azonnal
villanogik - évszázadokra előre

Némi iróniával azonban, el lehet hinni, hogy

K. csakugyan nem volt tisztában, amint Marx maga sem: a gyömböcsnek érni kell, idő kell

hozzé, száz év. Ma már a világ TISZTÁBAN VAN

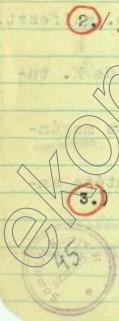
E FOGALMAKKAL, aminthogy Marx is fogogna sírjában, ha látná elmélete igazi eredményeit.

1. / A történelem K. szerint gazdasági
erők küzdelme, osztály nélküli társadalom érdekében

K. szerint: a lélek Istentől irányított folyamata az emberiség lelki és testi haladásáért

2. / A demokrácia, mint történelmi alakulat Marxnál öncél, amelyben a cél minden eszközt szentesít, K.nál ESZKÖZ az emberi boldogulás felé, mint Istentől rendelt segítség.

3. / A PROBLÉMA TEHÁT Marxnál: kizárólag gazdasági, Kossuthnál pedig ~~EMBERI~~ EMBERI, vagyis erkölcsi és vallásos



A 19. század a forradalmak százada volt,
 nem a harcok miatt, hanem mert a TÖMEGEMBERT
 állította szembe környezetével. Ekkor jelenik
 meg először Európában az ÚJ EMBERTÍPUS, amely
 nem akarja igazolni magát, hanem eltökélten
 véleménye és akarata kieroszakolására - ural-
 kodni akar, képesség nélkül.

Ez tagadása a kulturán és civilizáción
 alapuló életnek és visszatérés a barbarizmus-
 hoz, mert kult. és civiliz. nem egyéb, mint
 az EMBERI EGYÜTTÉLÉSRE VALÓ AKARAT ÉS
KÉPESSÉG (Ortega y Gasset)

Ezért ember OLYAN MÉRTÉKBEN BARBÁR,
 amilyen mértékben nem veszi figyelembe ember-
 társait.

Emberiségéddig kialakult legmagasabb
POLITIKAI ESZMÉIT a liberális demokrácia fog-
 lalja magában, ennek szózata legnemesebb,
 amely valaha elhangzott. LÉNYEGE:

- 1.) ÉLJ EGYÜTT ELLENSÉGEDDEL
- 2.) KORMÁNYOZZ AZ ELLENNÉK BEVONÁSÁVAL.

Ez a legtökéletesebben leűritett állam-
 bölcselet, sok évred tapasztalatai alapján a
 legnagyobb elmék által megállapítva

KOSSUTH nem volt állambölcselető, olyan
 értelemben, mintha új iskolát akart volna
 alapítani. Tudta és érezte, hogy az emberiség
 már eljutott a legnagyobb igazságoknak
 legalább elméleti ismeretére: feladata azok-
 nak továbbhirdetése és megvalósítása
 MARX azonban iskolát alapított. Eívet
 mindent, de míg a legnagyobb elmék is aláza-
 tosan, gyarlóságuk és korlátozottságuk tudatá-
 ban szerényen vitték munkájuk gyümölcsét a
 tudás oltárához, Marx 26 éves korában készen
 van a legtökéletesebb, örökre, minden
 eshetőségre érvényes és megmásíthatatlan
 tannal (később semmi lényegest sem adott hozzá)
 Addig csak Jézus mondta: Az én igém el nem
 múlnak. ~~MARX~~ MARX
 saját hite szerint rájött, először és egyedül
 az emberiség egyetlen, örök érvényű és megdönt-
 hetetlen IGAZSÁGÁRA, amely mellett minden
 más állításnak meg kell semmisülnie.

akik birtokában vannak az
 egyetlen igazságunk "De: Ortega



Marx tehát felállít egy gazdaságbölcseleti rendszert, amelyből hiányzik annak legfontosabb része: az ethika, pedig minden gondolatrendszernek ez a SZIVE, az elmélet gyakorlati alkalmazása, illetve tettekben való megvalósítása.

Az "ethika" erkölcsstan szó magában foglalja a lelkiismeretet

külömbégtételt jó és rossz között.

a legteljesebb jó természetét

minden jó viselkedés végcélját

az akarat szabadságát

LENIN mondja: "Marx rendszerében, az első

betűtől az utolsóig, egy paránya sincs az ethi-

kának" - test, amelyből hiányzik a szív, ^{ahát nincs lelkiismeret,}

Logikus eredmény ez alapon csak az lehet, hogy

a marxizmus által uralt világban ethika, szív,

lelkiismeret, különbségtétel jó és rossz között,

akarat szabadság nincs --- vagyis semmi abból,

amit az emberiség legnemesebb és legnagyobb el-

méli évezredekén át szerzett tapasztalattal az

élet legmagasabb javainak mondanak, nincs semmi

ezekből egy olyan világban, amelyben a tudomány

szerint épen az EMBERNEK LENNE LEGKISEBB KILÁ-

TÁSA A FENNMARADÁSRA --, amelyben azonban mégis

fennmaradt, sőt ura lett a világnak?

MIÉRT? --- Mert akart és tudott
együttélni, mert akart és tudott haladni, javulni,
 ha csak lassan, lépésről lépésre is, kialakít-
 va az ethika alapján az egyéni és közösségi
 szabadság egy bizonyos formáját, amelyet M.
 tanítása tönkre akar tenni, fellázadva nem is
 a társadalmi rend, hanem az EMBER IGAZI TERMÉ-
SZETE ellen.

A M. rendszere tehát teljes tagadása és
 ellentéte mindannak, amit az emberiség legjobbjai
 évezredekken át kiformaltak és kívánatosnak
 találtak. Szerözzje azt állítja, hogy általa az
 emberiség minden problémája megoldva: a történel-
 met egyedül irányító gazdasági törvény által.
 Előre lehet látni a jövőbe, tört. minden fontos
 fázisát előre tudva, hogy mi fog történni és
 miért, örökké...

Es mindezt ethika, szív nélkül.

Adva van tehát egy tanítás, amely

dicsekszik, hogy nincs szíve, amely eldob min-
amelybe emberiség minden probl. muszáj beleszorít
 dent, ami az embert emberré teszi. Megfordít
 minden értéket: az igazság helyett a hazugság,
 a szeretet helyett a gyűlölet, a jótett helyett

a kegyetlenség, a hit helyett az istentelenség
fegyvereihez nyul és azt IGÉRI, hogy

a gyűlöletből szeretet

az embertelenségből segítő szívjóság

a kegyetlenségből gyöngédség

a kínzásból sebek gyógyítása

a kificamodott lelkekből életerős
boldog nemzedék

rabságból szabadság

zsarnokságból boldogító népuralom
lesz,

szóval mindabból, ami rossz, csakis JÓ jön elő

LEHET EZT JÓZAN ÉSSZEL ELHINNI, különösen

ha az igazi eredményeket már ma látjuk?

Az igazi forradalom nem a multnak lerombolása, hanem a JÖVŐNEK felépítése. Lehet tagadásra, negatívumra, rombolásra építeni? Miből?

A régi községháza példája, amelynek anyagából kell építeni az újat, de a régit csak akkor szabad lerombolni, amikor az új már használatra készen van. Vagy: Lincoln példája az emberről, aki agyonlötötte a, apját s azután azzal próbálja az esküdtek szívét lágyítani, hogy csak nem lesznek tulszigoruak egy szegény árva gyerekkel?

Csak pár példa, hogy száz év óta minek a vallás, haza és egyénellenes az elhívését sürgeti a marxizmus:

A munkaidő mindig több lesz, a munkabér mindig kevesebb, munkaviszonyok folyton romlani fognak, életszínvonal munkásság számára mindig lejjebb száll - míg végre jön az elkerülhetetlen forradalom. Mindennek pont az ellenkezője történt már M. életében és történik fokozatosan súlyosabb mértékben mindenütt, ahol a kommunizmus az ur. Lehet más módszer ennek a tanak elfogadására, mint a féktelen ERŐSZAK?

Mi marad, ha erőszakot követünk?

Mit próbált ezzel szemben K. az ember lelkére kötni? Az ő hite szerint a világot nem a gazdasági törvény uralja, hanem Isten, aki az embert jónak és szabadnak akarja látni és ezért alakítja ki benne annak a SZABADSÁGNAK KÉPÉT' amely az egész világon egységes, amelyet elsősorban a szabad embereknek kell megvédeni mindki számára, a világ minden szögletében. K. tanítja az izoláció lehetetlenségét, a világ folyton kissebbre zsugorodását, az ember egymásra utaltságát, a sokak boldogulását a kevesekkel szemben, a lelkiismeretet, a jó harcát a gonosz ellen,

az akarat és lelkiismeret szabadságát, szóval azt az etikát, amelyből Lenin szerint egy parány sincsen Marx rendszerében. Tanítja azaz évvel ezelőtt, hogy az E.Á. demokratikus fejlődése idővel parancsoló szükségé teszi, hogy ez a nemzet, és nem más, álljon a világ élére, egy olyan szerep végrehajtása érdekében, amelyet maga a Gondviselés ruházott rá, tanítja, hogy E.Á.-nak Isten által rárótt kötelessége a zsarnokság ellen harcolni, tanítja, hogy hogy Amerikának kell magához emelni Európát, mert ha nem, E. huzza le magához A.-át. Az E.Á. demokráciáját isteni csodának nevezi, amelynek elvei meg fogják hódítani a világot, amelynek zászlaja Anglia zászlaja mellett diadalmasan fog végigvonulni Európán, az emberiség egyetemes felszabadulás felé

Míg Marx csak a jelen és múlt elnyomását látva, képtelen volt elképzelni egy olyan tökéletes társadalmat, amely tud TANULNI ÉS OKULNI' amíg M-nak fogalma sincsen az amerikai demokr. igazi lényegéről és lehetőségeiről, ugyanakkor Kossuth igazi prófétai lélekkel tekinti át

Itt van tehát előttünk két ember két-
féle, egymásnak homlokegyenest ellenkező tanítása

Kossuth az "IGEN", Marx a "NEM"

Kossuth mögött évezredek gondoljo
zása és küzdelme, előtte az egész jövő, kezében
az építés szerszáma - Marx mögött csak keserűség,
csomó máris megcáfolt jóslat,
bagadás, durva dac, előtte zűrzavar és khaosz,
kezében a rombolás fegyvere

Kossuth utja az "ethos" hosszú zarándok
utja, amely évezredek után is csak annyi eredménpt
hozott, de megy tovább, türelmesen, tudva, hogy
a gyümölcs nagyon lassan érik

Marx utja: a gyors ugrások utja,
a számára egyedül lehetséges és fennmaradt
ERŐSZAK Alkalmazásával. Nem csoda, ha Kossuth
gondolatvulága két egészséges lábon megy, Marxé
esetlenül biceg egy lábon

Az emberiséget a gazdasági és szellemi, erköl-
csi erők együttthatalása viszi előbbre. Egyik se
negligálhatja a másikat. Marx negligálta erköl-
csi és szellemi erőket, Kossuth mind figyelembe
vette

Ezért lesz Marx népe szabad és boldog nép,
Marxé a börtönőrök és rabok szomorú zagyvaléka.
Az elsőt összetartja az ethika ereje, a másikat a korbács.

A Tisza mellett születtem és nőttem fel, amely eredetileg két kis folyóból, a Fehér és Fekete Tiszából áll. Két különböző pontról indul, de azután összejön, hogy termékenyítsen és áldássá váljék

Az életet és haladást uraló elvek is két forrásból fakadnak: a hideg fejből és a meleg szívből. Mindkettőre szükség van, ha itt ott más irányba is mennék, valami isteni törvény összeömlesztí őket.

Marx a hideg fej, egyedül, ezért átkozzák milliók
Kossuth a hideg fej és a meleg szív, a logika és az ethika embere és ezért lett az egész emberiség apostolává.

Ezért lesz a jövő Kossuthé és azoké, akik az általa kijelölt uton járnak.

Vasváry István